

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
1^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 4 Νοεμβρίου 2022 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Λαμπρόπουλος, Πρόεδρος, σε αναπλήρωση του Προέδρου του 1^{ου} Κλιμακίου Ιωάννη – Κωνσταντίνου Χαλκιά, Μιχαήλ Διαθεσόπουλος και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 30/9/2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1359/7-10-2022 προδικαστική προσφυγή της ένωσης οικονομικών φορέων με την επωνυμία «...» και των μελών αυτής: α) ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» που εδρεύει στην ..., ..., και β) ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» που εδρεύει στη ..., οδός ..., όπως νόμιμα εκπροσωπούνται.

Κατά της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «...» που εδρεύει στο ..., οδός ..., και εκπροσωπείται νόμιμα, υπό την ιδιότητά της ως αναθέτουσας αρχής του διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «...», καθώς επίσης και

Κατά: α) του παρεμβαίνοντος ... που εδρεύει στην ... και εκπροσωπείται νόμιμα και β) του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» που εδρεύει στην ..., οδός ..., και εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση της υπ' αριθ. πρωτ. 16306/22.09.2022 απόφασης της αναθέτουσας αρχής με θέμα: «Αποτέλεσμα ελέγχου Δικαιολογητικών Συμμετοχής και ελέγχου και αξιολόγησης Τεχνικών Προσφορών του Ηλεκτρονικού Διεθνούς Ανοικτού Άνω των Ορίων Διαγωνισμού, με κριτήριο επιλογής “την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής”, της υπ' αρ. .../29-12-2021 Διακήρυξης για το Έργο: ‘...’, με κωδικό ΟΠΣ ..., του Ε.Π ‘...’», κατά το μέρος της, με το οποίο απορρίφθηκε η προσφορά της προσφεύγουσας ένωσης και έγινε δεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Αθηνά Μπουζιούρη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε, εισπράχθηκε και δεσμεύτηκε το νόμιμο κατ' άρθρα 363 Ν. 4412/2016 και 5 ΠΔ 39/2017 και βάσει της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης παράβολο ποσού 15.000,00 ευρώ (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου: ...).

2. Επειδή, με Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής, η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. πρωτ. 648/01-02-2022 απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου αυτής, προκηρύχθηκε ανοικτός διεθνής ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «...», εκτιμώμενης αξίας 9.368.211,63 ευρώ πλέον ΦΠΑ 24%. Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε με την Διακήρυξη αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής. Προκήρυξη της σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 04/02/2022 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το πλήρες κείμενο της Διακήρυξης αναρτήθηκε αυθημερόν στο ΚΗΜΔΗΣ (ΑΔΑΜ: ...) και στο ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο διαγωνισμός έλαβε συστημικό α/α Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 14/3/2022 και, κατόπιν παράτασης, η 28/3/2022. Στον διαγωνισμό συμμετείχαν τρεις (3) οικονομικοί φορείς, ήτοι η προσφεύγουσα, η παρεμβαίνουσα και ακόμη μία ένωση οικονομικών φορέων. Με το από 12/9/2022 Πρακτικό της υπ' αριθ. 3 η Επιτροπή Διαγωνισμού, κατόπιν αποσφράγισης και ελέγχου των φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς και αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών των διαγωνιζομένων, εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας ένωσης λόγω πλημμελειών των δικαιολογητικών συμμετοχής, την απόρριψη της προσφοράς της τρίτης συμμετέχουσας ένωσης εταιρειών λόγω πλημμελειών της τεχνικής προσφοράς της και την αποδοχή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας τόσο ως προς τα δικαιολογητικά συμμετοχής όσο και ως προς την τεχνική προσφορά, η οποία βαθμολογήθηκε με βαθμό 124,65. Με την ήδη προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής επικυρώθηκε το ανωτέρω πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού, καθώς επίσης και τα προηγθέντα Πρακτικά υπ' αριθ. 1 περί

αποσφράγισης των φακέλων προσφορών και υπ' αριθ. 2 περί ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών, αποκλείστηκαν οι προσφορές της προσφεύγουσας και της τρίτης συμμετέχουσας ένωσης και έγινε δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας. Η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους διαγωνιζόμενους διά του ΕΣΗΔΗΣ στις 22/9/2022.

3. Επειδή, η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «...», η οποία συστάθηκε με την υπ' αριθ. .../23-3-2001 κοινή απόφαση των Υπουργών ... και ... (Β' ...), εκδοθείσα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 24 παρ. 3 του ν. 2860/2000 «Διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχος του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και άλλες διατάξεις» (Α' 251), αποτελεί αναθέτουσα αρχή, κατά την έννοια του άρθρου 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (L 94), δεδομένου ότι: α) λειτουργεί, υπό την εποπτεία του Δημοσίου, χάριν του δημοσίου συμφέροντος κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και δεν έχει βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα, β) έχει ως κύρια αποστολή, σύμφωνα με το Καταστατικό της, την ανάπτυξη δράσεων και την υποστήριξη αρμοδίων φορέων για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης, την εκτέλεση και διαχείριση έργων στους τομείς της πληροφορικής, ηλεκτρονικών επικοινωνιών και νέων τεχνολογιών για τη δημόσια διοίκηση, την εκτέλεση δράσεων κρατικών ενισχύσεων και τη συλλογή και επεξεργασία ποιοτικών και ποσοτικών στοιχείων για τα θέματα που σχετίζονται με την πρόοδο της Ελλάδας σε θέματα κοινωνίας της πληροφορίας και ψηφιακής σύγκλισης στους τομείς των τεχνολογιών πληροφορικής και ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ειδικότερα μεταξύ άλλων, την εκτέλεση δράσεων και έργων βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας της ελληνικής δημόσιας διοίκησης στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων ΕΣΠΑ και την υποστήριξη για την εκτέλεση όμοιων δράσεων και έργων με στόχο την ενδυνάμωση της διοικητικής αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης, γ) διοικείται από διοικητικό συμβούλιο που ορίζεται με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού, και δ) το μετοχικό της κεφάλαιο αναλαμβάνεται εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο (βλ. ΕΑ ΣτΕ 148/2019).

4. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου της σύμβασης (παροχή υπηρεσιών), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της, χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016 και

δη του Βιβλίου Ι και ΙV αυτού, καθώς επίσης και της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Η δε ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια για την εξέταση της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής, η οποία ασκείται εν γένει παραδεκτώς.

5. Επειδή, με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς παρεμβαίνει υπέρ της διατήρησης ισχύος της προσβαλλόμενης και με αίτημα απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...». Αντιθέτως, απαραδέκτως παρεμβαίνει στην παρούσα διαφορά το ... επικαλούμενο την ιδιότητά του ως κυρίου του έργου, καθόσον δεν ενδιαφέρεται να αναλάβει το ίδιο την εκτέλεση του επίμαχου έργου. Συνεπώς, η ως άνω παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί (βλ. ΣΤΕ 1020/2022, σκ. 4).

6. Επειδή, με την κρινόμενη προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα βάλλει κατά της προσβαλλόμενης προβάλλοντας: α) ότι μη νομίμως αποκλείστηκε η ίδια από τον προκείμενο διαγωνισμό με την αιτιολογία ότι οι δηλώσεις των μελών της διαγωνιζόμενης ένωσης στα αντίστοιχα ΕΕΕΣ δεν περιείχαν τις κατά νόμο και κατά τη Διακήρυξη απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά αφενός με το είδος της συμμετοχής εκάστου μέλους στην ένωση και αφετέρου με την μεταξύ τους κατανομή της αμοιβής, και β) ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι απορριπτέα λόγω μη πλήρωσης των τεχνικών προδιαγραφών της Διακήρυξης.

7. Επειδή, η Διακήρυξη, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣΤΕ 352/2016, 53/2011, ΣΤΕ 3669/2015, 5022/2012), ορίζει σχετικά με τα τιθέμενα με την προδικαστική προσφυγή ζητήματα τα εξής: *«2.2 Δικαίωμα Συμμετοχής - Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής. 2.2.1 Δικαιούμενοι Συμμετοχής [...] 2. Οικονομικός φορέας συμμετέχει είτε μεμονωμένα είτε ως μέλος ένωσης. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων και των προσωρινών συμπράξεων, δεν απαιτείται να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή για την υποβολή προσφοράς. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από τις ενώσεις οικονομικών φορέων να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή, εφόσον τους ανατεθεί η σύμβαση. [...] 2.2.8.2 Υπεργολαβία Ο οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που*

προτείνει. Στην περίπτωση που ο προσφέρων αναφέρει στην προσφορά του, ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα(τα) της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους σε ποσοστό που υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή ελέγχει ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού της παρούσας. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι αποκλεισμού της ως άνω παραγράφου 2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού. [...] 2.2.9 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 Δικαιούμενοι Συμμετοχής έως 2.2.8. Στήριξη στην Ικανότητα Τρίτων - Υπεργολαβία, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα – Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης, της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016 [...] 2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών. Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας, 2.2.5 Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια, 2.2.6. Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα και 2.2.7 Πρότυπα Διασφάλισης Ποιότητας της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΕΝΙΑΙΟ ΕΓΓΡΑΦΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ (ΕΕΕΣ), το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος 16. [...] Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με

συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με το ΕΕΕΣ. Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της ένωσης. Στο ΕΕΕΣ απαραιτήτως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής του (συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους) κάθε μέλους της ένωσης, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής. [...] Β.8. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 παρ. 2 του ν. 4412/2016. Επιπλέον υποβάλλεται συμφωνητικό μεταξύ των μελών της Ένωσης με το οποίο α) συστήνεται η Ένωση β) αναγράφεται να οριοθετείται με σαφήνεια το μέρος του Έργου και το ποσοστό (όχι απόλυτη τιμή) του συμβατικού τιμήματος που θα αντιστοιχεί σε κάθε μέλος της ένωσης στο σύνολο της Προσφοράς, γ) δηλώνεται ένα Μέλος ως υπεύθυνο για το συντονισμό και τη διοίκηση όλων των Μελών της Ένωσης (leader) δ) και ορίζεται κοινός εκπρόσωπος της Ένωσης και των μελών της για τη συμμετοχή της στο Διαγωνισμό και την εκπροσώπηση της Ένωσης και των μελών της έναντι της Αναθέτουσας Αρχής. [...] 2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά». 2.4.3.1 Δικαιολογητικά Συμμετοχής. Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν με ποινή αποκλεισμού τα ακόλουθα υπό α και β στοιχεία: α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), όπως προβλέπεται στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και τη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση με την οποία ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις πληροφορίες που παρέχει με το ΕΕΕΣ σύμφωνα με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου [...] Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό υπόδειγμα ΕΕΕΣ, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας διακήρυξης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI – Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), ως Παράρτημα αυτής. Η συμπλήρωσή του δύναται να πραγματοποιηθεί με χρήση του υποσυστήματος Promitheus ESPDint, προσβάσιμου μέσω της Διαδικτυακής Πύλης (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, ή άλλης σχετικής συμβατής πλατφόρμας υπηρεσιών διαχείρισης ηλεκτρονικών ΕΕΕΣ. Οι Οικονομικοί

Φορείς δύνανται για αυτό το σκοπό να αξιοποιήσουν το αντίστοιχο ηλεκτρονικό αρχείο με μορφότυπο XML που αποτελεί επικουρικό στοιχείο των εγγράφων της σύμβασης. Το συμπληρωμένο από τον Οικονομικό Φορέα ΕΕΕΣ, καθώς και η τυχόν συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση, υποβάλλονται σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παραγράφου 2.4.2.5. [...] Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν το ΕΕΕΣ για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση. [...] γ. ΕΕΕΣ - Ενώσεις οικονομικών φορέων Κοινοπραξίες κλπ. Στην περίπτωση συμμετοχής στο διαγωνισμό από κοινού ομίλων οικονομικών φορέων (λ.χ ενώσεων, κοινοπραξιών, συνεταιρισμών κλπ), υποβάλλεται χωριστό ΕΕΕΣ για κάθε έναν συμμετέχοντα οικονομικό φορέα. [...] 2.4.3.2 Τεχνική Προσφορά. Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές της παρούσας και συγκεκριμένα των Παραρτημάτων Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, ΙV και V της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στα ως άνω Παραρτήματα. Οι τεχνικές προδιαγραφές της παρούσας δεν έχουν αποτυπωθεί στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του ΕΣΗΔΗΣ, για αυτό οι υποψήφιοι Οικονομικοί Φορείς συντάσσουν την τεχνική προσφορά τους και υποβάλλουν ψηφιακά υπογεγραμμένα τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία της Τεχνικής Προσφοράς σύμφωνα με το Παράρτημα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII – Υπόδειγμα Τεχνικής Προσφοράς της παρούσας διακήρυξης(σε συμπιεσμένη μορφή και κατά προτίμηση σε (1) ένα αρχείο pdf). [...] 2.4.6 Λόγοι Απόρριψης Προσφορών. Η Αναθέτουσα Αρχή, με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: [...] 2) η οποία περιέχει ατελείς, ελλιπείς, ασαφείς ή λανθασμένες πληροφορίες ή τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που περιέχονται στο ΕΕΕΣ, εφόσον αυτές δεν επιδέχονται συμπλήρωσης, διόρθωσης, αποσαφήνισης ή διευκρίνισης ή, εφόσον επιδέχονται, δεν έχουν αποκατασταθεί από τον προσφέροντα, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 3.1.2 Αξιολόγηση Προσφορών της παρούσας διακήρυξης, 3) για την οποία ο προσφέρων δεν παράσχει τις

απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.2 Αξιολόγηση Προσφορών της παρούσας και τα άρθρα 102 και 103 του ν. 4412/2016, [...] 11) η οποία παρουσιάζει αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης, 12) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας διακήρυξης, εφόσον αυτές δεν θεραπευτούν από τον προσφέροντα με την υποβολή ή τη συμπλήρωσή τους, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα με τα άρθρα 102 και 103 του ν.4412/2016 [...] 3.1.2 Αξιολόγηση Προσφορών. Μετά την ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο Σύστημα οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων. Η αναθέτουσα αρχή, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητά από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Η συμπλήρωση ή η αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα και ότι αφορά σε στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής προθεσμίας παραλαβής προσφορών. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αναλογίαν και για τυχόν ελλείπουσες δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα. [...] ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου του Έργου [...] 4.7. Χρονοσήμανση και Ψηφιακές Υπογραφές. Η χρήση ψηφιακών υπογραφών, τόσο σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, όσο και στη χώρα μας, έχει ήδη θεσμοθετηθεί και αποτελεί μια εναλλακτική λύση στη διακίνηση εγγράφων με συμβατικό τρόπο. [...] Ο Ανάδοχος θα πρέπει να υλοποιήσει υποσύστημα που να υποστηρίζει τη λήψη και έλεγχο εγκυρότητας της αίτησης χρονοσήμανσης, την ανάκτηση ασφαλούς χρόνου,

την παραγωγή και επαλήθευσης χρονοσφραγίδων. Η λειτουργία χρονοσήμανσης αξιοποιείται για την υπογραφή ψηφιακών δεδομένων και για την υπογραφή των αρχείων συμβάντων του αρχείου ψηφιακής αυθεντικοποίησης. Πρόσθετα πρέπει να εξασφαλίζει και να διασφαλίζει τις παρακάτω ιδιότητες των υπογραφόμενων ψηφιακών δεδομένων: ▪ Την ακεραιότητα τους με τη χρήση ψηφιακών υπογραφών. ▪ Την ύπαρξη των ψηφιακών δεδομένων σε μια συγκεκριμένη μορφή κατά ή πριν από μια χρονική στιγμή. ▪ Τον ιδιοκτήτη των δεδομένων κατά τη στιγμή της επικύρωσης με τη χρήση ψηφιακών πιστοποιητικών. ▪ Την ορθότητα του περιεχομένου ως προς τη νομική εγκυρότητα, τα πνευματικά δικαιώματα και ως προς το αληθές των ισχυρισμών που πιθανώς περιέχει.

4.8. Ενσωμάτωσή Ψηφιακής Υπογραφής και σφραγίδας στα Έγγραφα. Η συγκεκριμένη λειτουργική ενότητα αφορά στη χρήση συστήματος πιστοποίησης της αυθεντικότητας των διακινούμενων εγγράφων, είτε αυτά έχουν παραχθεί από το ..., είτε όχι. Το νέο σύστημα θα πρέπει να υποστηρίζει τη δυνατότητα ενσωματωμένης χρήσης της πλέον προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και της ψηφιακής σφραγίδας στο σύνολο των εγγράφων, τα οποία παράγονται από το ... καθώς και τη δυνατότητα επιβεβαίωσης της αυθεντικότητας και της γνησιότητας των εγγράφων που έχουν παραχθεί είτε από το ίδιο το ... (εσωτερικούς χρήστες), είτε από τρίτους και εισέρχονται στο Θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα αυτόματης εισαγωγής, μεμονωμένα ή και μαζικά, της προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και σφραγίδας μέσω του ΟΠΣ. Επιπλέον, απαιτείται η δυνατότητα αυτόματης εισαγωγής πολλαπλών υπογραφών σε ένα έγγραφο και η παραμετροποίηση της θέσης της αποτύπωσης της υπογραφής και σφραγίδας στο κείμενο του εγγράφου, ανάλογα με την κατηγορία του εγγράφου και την ιδιότητα του υπογράφοντος, στην περίπτωση των πολλαπλών υπογραφών καθώς και η δυνατότητα μαζικής ψηφιακής υπογραφής. Απαιτείται η δυνατότητα ψηφιακής υπογραφής από όλο το προσωπικό του ... ή που αυτό χρησιμοποιεί (τουλάχιστον οκτακόσιους πενήντα {850} εσωτερικούς χρήστες). Στα πλαίσια του Έργου προβλέπεται η χρήση του Κεντρικού Συστήματος Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων (Κ-ΣΗΔΕ) και απαιτείται από τον Ανάδοχο η διαλειτουργία του ΟΠΣ ... με το Κ-ΣΗΔΕ. [...] 12.1. Εκπαίδευση. Η Εκπαίδευση του εξειδικευμένου τεχνικού προσωπικού του Κυρίου του Έργου που θα υποστηρίζει τη λειτουργία και τη διαχείριση του Έργου, των επιτελικών

και των απλών χρηστών θεωρείται κρίσιμος παράγοντας επιτυχίας και περιλαμβάνεται στις βασικές υποχρεώσεις του Αναδόχου του Έργου. Απαραίτητη προϋπόθεση θεωρείται η φάση της εκπαίδευσης να εκκινήσει ένα μήνα μετά την δοκιμαστική λειτουργία του συστήματος, ώστε το προσωπικό που θα εκπαιδευθεί να είναι σε θέση να ανταποκριθεί πλήρως στα καθήκοντά του (γνώση και ευχέρεια για την εκτέλεση των αναλυτικών και καταγεγραμμένων σεναρίων δοκιμών), ανάλογα με το ρόλο του, κατά την έναρξη της πιλοτικής και μετέπειτα της παραγωγικής λειτουργίας. [...] Οι υπηρεσίες εκπαίδευσης απευθύνονται σε κατηγορίες εκπαιδευομένων, με βάση τον ρόλο κάθε στελέχους στο Έργο. Ενδεικτικά αναφέρονται: ▪ Διαχειριστές του Συστήματος. ▪ Κύριοι Χρήστες (λειτουργοί του ... και υπάλληλοι με αυξημένες δυνατότητες/αρμοδιότητες). ▪ Απλοί Χρήστες. ▪ Επισημειωτές. [...] 12.1.3. Εκπαίδευση χρηστών. Ενδεικτικά εκτιμάται ότι θα πρέπει να εκπαιδευτούν από τον Ανάδοχο εξήντα (60) κύριοι χρήστες οι οποίοι θα πρέπει να μπορούν να: ▪ υποστηρίζουν την παραγωγική λειτουργία, ▪ αναγνωρίζουν σφάλματα στη λειτουργία του συστήματος και να ενεργοποιούν τις αντίστοιχες διαδικασίες, ▪ υποστηρίζουν τους συναδέλφους τους, μετά τη λήξη του έργου του Αναδόχου. Αναφορικά με τις ομάδες των τελικών χρηστών εκτιμάται ότι θα πρέπει να εκπαιδευτούν από τον Ανάδοχο οκτακόσιοι (800) λειτουργοί του ... και υπάλληλοι. Κάθε εκπαιδευτική ημέρα σεμιναρίου θα διαρκεί τέσσερις (4) ώρες, κάθε δε ώρα διδασκαλίας θα διαρκεί σαράντα πέντε (45) λεπτά. Ο αριθμός των εκπαιδευόμενων που θα συμμετέχουν ανά τμήμα εκπαίδευσης δεν πρέπει να ξεπερνά τους πέντε (5). Η ελάχιστη διάρκεια των προσφερόμενων ανθρωπομηνών για την Εκπαίδευση Χρηστών είναι είκοσι πέντε (25) ανθρωπομήνες. [...] 12.1.4. Εκπαίδευση στις Οντολογίες & Επισημειώσεις Κειμένων. Η ποιότητα του επισημειωμένου υλικού επηρεάζει άμεσα το βαθμό επιτυχίας του Συστήματος Μηχανικής Μάθησης και γι' αυτό πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην εκπαίδευση των χρηστών που θα επισημειώνουν τα κείμενα. Η εκπαίδευση θα απευθύνεται σε τριάντα (30) επισημειωτές. Παράλληλα, θα πρέπει να εκπαιδευτούν και δέκα (10) χρήστες, με τεχνολογικό υπόβαθρο, πάνω στο λογισμικό ανάπτυξης του οντολογικού σχήματος και το λογισμικό διαχείρισης των σημασιολογικών δεδομένων. Η ελάχιστη διάρκεια των προσφερόμενων ανθρωπομηνών για την Εκπαίδευση στις Οντολογίες & Επισημειώσεις Κειμένων είναι οκτώ (8)

ανθρωπομήνες. 12.1.5. Εκπαίδευση Διαχειριστών Η ομάδα Διαχειριστών θα προέρχεται κατά βάση από διαχειριστές των του Κυρίου του Έργου. Τα στελέχη αυτά θα εκπαιδεύονται, ώστε να έχουν την απαιτούμενη εξειδίκευση για να ανταποκριθούν στο ρόλο τους. Ενδεικτικά θα πρέπει να μπορούν να: ▪ αναλάβουν σταδιακά την παραγωγική λειτουργία του έργου, ▪ έχουν τη δυνατότητα της περαιτέρω βελτίωσης των λειτουργιών των εφαρμογών και της επέκτασής τους μέσω κατάλληλης παραμετροποίησης, ▪ υποστηρίξουν το υπόλοιπο προσωπικό του Κυρίου του Έργου καθώς και των χρηστών του συστήματος, μετά τη λήξη του έργου του Αναδόχου. Την εκπαίδευση των Διαχειριστών του Συστήματος (System Administrators) θα παρακολουθήσουν υπάλληλοι που θα οριστούν από τον Κύριο του Έργου και δεν θα ξεπερνούν τους δέκα (10). Το αντικείμενο της εκπαίδευσης θα πρέπει να είναι κατάλληλα επιλεγμένο, ώστε να διασφαλιστεί η παρακολούθηση της σωστής λειτουργίας του συστήματος στην ολότητά του. Τα μέλη της ομάδας αυτής θα πρέπει να εκπαιδεύονται σε σχέση με τις τεχνολογικές υποδομές, τη διαχείριση και την παραμετροποίηση των βασικών πλατφόρμων που θα χρησιμοποιηθούν και των εφαρμογών που θα αναπτυχθούν ή εγκατασταθούν. Η ελάχιστη διάρκεια των προσφερόμενων ανθρωπομηνών για την Εκπαίδευση Διαχειριστών είναι πέντε (5) ανθρωπομήνες. [...] 14. Περίοδος Εγγύησης και Συντήρησης (ΠΕΣ). Ως ΠΕΣ ορίζεται η συνολική Περίοδος Εγγύησης και Συντήρησης, με έναρξη την Οριστική Παραλαβή του Έργου, η οποία έχει ελάχιστη χρονική διάρκεια τα τέσσερα (4) έτη, ενώ μπορεί να αυξηθεί αν ο Ανάδοχος προσφέρει Περίοδο Εγγύησης μεγαλύτερη της ελάχιστης ζητούμενης. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να παρέχει δωρεάν υπηρεσίες Εγγύησης για τουλάχιστον δύο (2) έτη από την Οριστική Παραλαβή του Έργου. Στην περίπτωση κατά την οποία ο Ανάδοχος έχει περιλάβει στην Προσφορά του Περίοδο Εγγύησης μεγαλύτερη της ελάχιστης ζητούμενης, αυτή θα πρέπει να καλύπτει το σύνολο των προϊόντων και υπηρεσιών για ακέραιο αριθμό ετών. Η Περίοδος Συντήρησης ξεκινά με τη λήξη της προσφερθείσας δωρεάν Περιόδου Εγγύησης και λήγει με τη λήξη της ΠΕΣ. [...] Οι υπηρεσίες της Περιόδου Εγγύησης αφορούν στο σύνολο του Έργου, καλύπτουν το σύνολο των προϊόντων και υπηρεσιών, παρέχονται σε περιβάλλον Εγγυημένου Επιπέδου Υπηρεσιών (βλ. Τήρηση Εγγυημένου Επιπέδου Υπηρεσιών – Ρήτρες) και είναι αυτές που περιγράφονται στο Υπηρεσίες Περιόδου Συντήρησης, αλλά

παρέχονται δωρεάν. *ANAMENOMENA PARADOTEA / AΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ: ... - Παράδοση αντιτύπων όλων των μεταβολών ή επανεκδόσεων ή τροποποιήσεων των εγχειριδίων έτοιμου λογισμικού και εφαρμογής/ών - Τεκμηρίωση εγκαταστάσεων νέων εκδόσεων έτοιμου λογισμικού και εφαρμογής/ών. [...] Ι. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΤΟΙΜΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ. 1. Διασφάλιση καλής λειτουργίας των υπηρεσιών και του Λογισμικού, συμπεριλαμβανομένου του έτοιμου Λογισμικού, εφόσον έχει παραδοθεί στο πλαίσιο της παρούσας. 2. Εντοπισμός αιτιών βλαβών/ δυσλειτουργιών και αποκατάσταση. [...] 4. Παράδοση – εγκατάσταση τυχόν βελτιωτικών εκδόσεων λογισμικού, μετά από έγκριση της ΕΠΠ. 5. Εξασφάλιση ορθής λειτουργίας όλων των customizations, διεπαφών με άλλα συστήματα, κ.λπ., με τις βελτιωτικές εκδόσεις. 6. Παράδοση αντιτύπων όλων των μεταβολών ή των επανεκδόσεων ή τροποποιήσεων των εγχειριδίων λογισμικού».*

8. Επειδή, σύμφωνα με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 2.2.9.1 της Διακήρυξης του προκείμενου διαγωνισμού, σε περίπτωση συμμετοχής ένωσης οικονομικών φορέων, τα μέλη της διαγωνιζόμενης ένωσης οφείλουν να υποβάλουν χωριστά ΕΕΕΣ. Κατά ρητή δε απαίτηση της ανωτέρω διάταξης της Διακήρυξης, στα ΕΕΕΣ των μελών της διαγωνιζόμενης ένωσης πρέπει να δηλώνονται τρία διακριτά μεταξύ τους στοιχεία, τα οποία αφορούν κατ' ουσία τον τρόπο εκτέλεσης του αντικειμένου της σύμβασης, ήτοι α) η έκταση της συμμετοχής εκάστου μέλους στην ένωση, β) το είδος της συμμετοχής αυτής και γ) η κατανομή της αμοιβής μεταξύ των μελών, η οποία, ως μέγεθος διακριτό από την έκταση της συμμετοχής είναι δυνατό να μη συμπίπτει κατά ποσοστό με αυτήν (ΔΕΦΤρίπολης 8/2019, ΕΑΔΗΣΥ 454/2022 κ.α.). Περαιτέρω, εφόσον στην Ενότητα Α' του Μέρους ΙΙ («Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα») του αναρτημένου στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού υποδείγματος ΕΕΕΣ, το οποίο αποτελεί κατ' άρθρο 2.4.3.1 της Διακήρυξης αναπόσπαστο μέρος αυτής, έχουν περιληφθεί ερωτήματα που δίνουν τη δυνατότητα στους οικονομικούς φορείς να περιγράψουν τον τρόπο συμμετοχής στην διαγωνιστική διαδικασία, οι τελευταίοι οφείλουν, επιδεικνύοντας τη συνήθη επιμέλεια των δραστηριοποιούμενων στον οικείο κύκλο συναλλαγών, να συμπληρώσουν τα οικεία πεδία κατά τρόπο που να παρέχονται όλες οι απαιτούμενες από την Διακήρυξη πληροφορίες (πρβλ. ΣΤΕ 1553/2022, σκ. 13).

9. Επειδή, περαιτέρω, κατά την έννοια του άρθρου 3.1.2 της Διακήρυξης, ερμηνευόμενου σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 102 ν. 4412/2016, όπως αυτές ερμηνεύθηκαν από τα αρμόδια Δικαστήρια και μετά την τροποποίησή τους με τις διατάξεις του άρθρου 42 Ν. 4782/2022 (βλ. ΣΤΕ 1894/2022, 1553/2022, 725/2022), είναι επιτρεπτή, μετά από πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, η συμπλήρωση ή διευκρίνιση νομίμως κατ' αρχήν υποβληθέντων δικαιολογητικών ή άλλων στοιχείων των προσφορών, όχι όμως και η αναπλήρωση μη υποβληθέντων ή μη νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών και στοιχείων και, γενικά, η διόρθωση παραλείψεων που, κατά τις ρητές διατάξεις της διακήρυξης, συνεπάγονται υποχρεωτικώς τον αποκλεισμό του προσφέροντος. Εξάλλου, η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να ζητήσει από υποψήφιο να διευκρινίσει την προσφορά του δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την υποβολή, στην πραγματικότητα, νέας προσφοράς από τον συγκεκριμένο υποψήφιο ή την τροποποίηση της προσφοράς του ούτε μπορεί να θεραπεύεται με τον τρόπο αυτό η παράλειψη προσκόμισης εγγράφων ή παροχής πληροφοριών, των οποίων η υποβολή επιβάλλεται από τη διακήρυξη, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να τηρεί αυστηρά τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (βλ. απόφαση ΔΕΕ μειζ. της 7.9.2021, C-927/19, *Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras*, σκ. 93, με την οποία ερμηνεύεται το ισχύον άρθρο 56 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, καθώς επίσης και ΣΤΕ 1894/2022, σκ. 14, 1553/2022, σκ. 15 κ.α.).

10. Επειδή, με τον **πρώτο λόγο** της προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα βάλλει κατά το μέρος της προσβαλλόμενης, με το οποίο αποκλείστηκε η ίδια από τον διαγωνισμό με την αιτιολογία ότι τα ΕΕΕΣ των μελών της δεν υποβλήθηκαν με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στη Διακήρυξη, και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 «Γενικοί όροι Υποβολής Προσφορών» και 2.4.3.1 «Δικαιολογητικά Συμμετοχής», διότι, κατά την προσβαλλόμενη, σε αυτά δεν παρασχέθηκαν πληροφορίες ούτε για το είδος της συμμετοχής των μελών στην Ένωση, με συσχέτιση προς το αντικείμενο του έργου, ούτε για την κατανομή αμοιβής μεταξύ τους. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η ανωτέρω αιτιολογία αποκλεισμού της είναι μη νόμιμη και αντίθετη προς τους οικείους όρους της Διακήρυξης, διότι οι πληροφορίες στα ΕΕΕΣ των μελών της ήταν κατ' αρχήν επαρκείς, αφού σε αυτά αναφερόταν το ποσοστό συμμετοχής εκάστου μέλους στην ένωση, ενώ,

συμπληρωματικά, οι ειδικότερες πληροφορίες περί είδους συμμετοχής και κατανομής αμοιβής προέκυπταν από το συνυποβληθέν στον φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής από 15/3/2022 ιδιωτικό συμφωνητικό σύστασης της συμμετέχουσας ένωσης. Ειδικότερα, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, με το εν λόγω συμφωνητικό εξειδικευόταν ότι η κατανομή των ποσοστών συμμετοχής στην ένωση κατά 95% για την ... και κατά 5% για την ... αντιστοιχούν στο φυσικό και το οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης, ενώ με τον πίνακα κατανομής εργασιών που περιέχεται στο εν λόγω συμφωνητικό καθορίζονταν οι επιμέρους εργασίες, τις οποίες θα εκτελούσε καθένα από τα μέλη της ένωσης. Περαιτέρω, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η διατύπωση *«ενδεικτικά, και όχι περιοριστικά»* που συνοδεύει τον εν λόγω πίνακα παροχής κατανομής των υπηρεσιών του έργου είναι νόμιμη και συνήθης σε τέτοιου είδους συμβάσεις και είχε την έννοια ότι *«έκαστο μέλος θα αναλάβει τουλάχιστον τις αναφερόμενες εργασίες (δηλαδή τις αναφερόμενες ως ενδεικτικές), που καλύπτουν το σύνολο των εργασιών που καταγράφονται στην Διακήρυξη»*. Τέλος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή είχε δέσμια αρμοδιότητα να την καλέσει να διασαφηνίσει το περιεχόμενο των δηλώσεων των μελών της και του συνυποβληθέντος ιδιωτικού συμφωνητικού κατ' άρθρα 3.1.2. της Διακήρυξης και 102 Ν. 4412/2016, προσθέτει δε ότι η άρση τυχόν ασαφειών των ανωτέρω δηλώσεων δεν θα αποτελούσε τροποποίηση της προσφοράς της και έχει αντικειμενικώς εξακριβώσιμο χαρακτήρα, προκύπτοντα από το ήδη υποβληθέν με τον φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ των μελών της ένωσης. Η αναθέτουσα αρχή αντιτάσσει στα ανωτέρω με τις νομίμως και εμπροθέσμως κατατεθείσες απόψεις της ότι η αιτιολογία του αποκλεισμού της προσφεύγουσας από τον προκείμενο διαγωνισμό είναι νόμιμη και σύμφωνη με τη Διακήρυξη, η ίδια δε είχε δέσμια αρμοδιότητα να την αποκλείσει λόγω της μη ιάσιμης κατ' άρθρο 102 ν. 4412/2016 παράλειψης των μελών της να δηλώσουν στα οικεία πεδία των ΕΕΕΣ τους το είδος της συμμετοχής τους στην ένωση και την κατανομή της αμοιβής μεταξύ τους, άλλως να συνυποβάλουν συμπληρωματικές υπεύθυνες δηλώσεις σύμφωνα με την σχετική πρόβλεψη της Διακήρυξης και του νόμου. Η παρεμβαίνουσα στρέφεται ιδίως κατά του ισχυρισμού της προσφεύγουσας ότι ο κατά τα άνω αποκλεισμός της από τον προκείμενο διαγωνισμό παραβιάζει την αρχή της

ισότητας, διότι η ίδια δεν κλήθηκε να διασαφηνίσει τις δηλώσεις της, όπως συνέβη με την παρεμβαίνουσα, η οποία κλήθηκε να άρει την ασάφεια μεταξύ πληροφοριών που περιέχονταν στο ΕΕΕΣ της και την υπεύθυνη δήλωση τρίτου οικονομικού φορέα, στις ικανότητες του οποίου στηρίχθηκε.

11. Επειδή, όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού, η προσφεύγουσα ένωση υπέβαλε προσφορά για την συμμετοχή της στον προκείμενο διαγωνισμό στις 28/3/2022. Στον φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής της προσφεύγουσας ένωσης περιλαμβάνονταν: α) το ΕΕΕΣ της ..., στο οποίο το εν λόγω μέλος της ένωσης ανέφερε ότι συμμετέχει στον διαγωνισμό από κοινού με έτερο οικονομικό φορέα δηλώνοντας συγκεκριμένα ότι «*η Εταιρεία προτίθεται να συμμετάσχει στον Διαγωνισμό υπό τη μορφή Ένωσης Προσώπων με την εταιρεία με την επωνυμία ‘...’. Ποσοστά συμμετοχής: ...: 95%, ...: 5% Κατά περίπτωση, επωνυμία της συμμετέχουσας ένωσης: ...-Συντονιστής της Ένωσης ορίζεται το μέλος αυτής ‘...’*», β) το ΕΕΕΣ της ..., στο οποίο ομοίως δηλώθηκε ότι ο οικονομικός φορέας συμμετέχει σε ένωση και συγκεκριμένα ότι «*η Εταιρεία προτίθεται να συμμετάσχει στον Διαγωνισμό υπό τη μορφή Ένωσης Προσώπων με την εταιρεία με την επωνυμία ‘...’. ΠΟΣΟΣΤΑ: ...: 95%, ...: 5% Κατά περίπτωση, επωνυμία της συμμετέχουσας ένωσης: ...-Συντονιστής της Ένωσης ορίζεται το μέλος αυτής ‘...’*» και γ) το με ημερομηνία 15/3/2022 ιδιωτικό συμφωνητικό σύστασης της διαγωνιζόμενης ένωσης, υπογεγραμμένο ηλεκτρονικά από τον εκπρόσωπο της ... στις 20/3/2022 και από τον εκπρόσωπο ... στις 15/3/2022. Στο άρθρο 2.5 του ανωτέρω ιδιωτικού συμφωνητικού ορίζεται ότι «*τα ποσοστά συμμετοχής εκάστου μέλους στην ως άνω Ένωση (φυσικό και οικονομικό αντικείμενο) συμφωνούνται ως εξής: ...: 95%, ...: 5%*». Περαιτέρω, στο συμφωνητικό ορίζονται τα εξής «*2.6. Σε περίπτωση κατακύρωσης του έργου στην ένωση, τα μέλη της ένωσης θα αναλάβουν ενδεικτικά και όχι περιοριστικά τα ακόλουθα:*

A/A ANTIKEIMENO

...

1.	Διαχείριση Έργου	✓	✓
2.	Προμήθεια, Εγκατάσταση και Παραμετροποίηση Εξοπλισμού ΤΠΕ (σαρωτές, υπολογιστές κτλ) και έτοιμων πακέτων λογισμικού,	✓	

Αριθμός απόφασης: 1653/2022

3.	Ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού	✓	✓
4.	Υπηρεσίες Υποστήριξης	✓	✓
5.	Υπηρεσίες Εκπαίδευσης	✓	✓
6.	Υπηρεσίες Δημοσιότητας	✓	✓
7.	Υπηρεσίες Εγγύησης & Συντήρησης.	✓	✓
8.	Συμβουλευτικές - Μελετητικές Υπηρεσίες		✓

2.7. Κάθε συμβαλλόμενο μέλος θα είναι υπεύθυνο για την παροχή υπηρεσιών που το αφορούν με βάση την ανωτέρω κατανομή ποσοστών συμμετοχής και αντικειμένων του Έργου και την Σύμβαση Ανάθεσης που θα υπογραφεί μεταξύ της Ένωσης και της Αναθέτουσας Αρχής, σε περίπτωση κατακύρωσης του Έργου σε αυτή, και όλα τα συμβατικά τμήματα του Έργου, δικαιώματα, έσοδα, ευθύνες, υποχρεώσεις, εγγυητικές επιστολές, κίνδυνοι και ζημίες που προκύπτουν από την σύμβαση ή/και την Ένωση θα επιμερίζονται στους συμβαλλομένους ή θα βαρύνουν αυτούς κατά τα ανωτέρω ποσοστά συμμετοχής στην Ένωση». Όπως προαναφέρθηκε, με την ήδη προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής η προσφεύγουσα αποκλείστηκε από τον διαγωνισμό, διότι κρίθηκε ότι τα ΕΕΕΣ των μελών της διαγωνιζόμενης ένωσης δεν περιείχαν τις απαιτούμενες κατά την Διακήρυξη πληροφορίες περί του είδους της συμμετοχής εκάστου μέλους στην ένωση και περί της μεταξύ τους κατανομής της αμοιβής, καθώς επίσης και ότι η έλλειψη των εν λόγω στοιχείων δεν μπορούσε να συμπληρωθεί ούτε από το συνυποβληθέν ιδιωτικό συμφωνητικό ούτε κατόπιν πρόσκλησης της παρεμβαίνουσας κατ' άρθρα 3.1.2. της Διακήρυξης και 102 ν. 4412/2016 πρόσκληση. Στην προσβαλλόμενη περιέχεται δε και επάλληλη αιτιολογία, σύμφωνα με την οποία, ακόμη και εάν μπορούσε να ληφθεί υπόψη το περιεχόμενο του συμφωνητικού, από αυτό δεν προκύπτει ούτε το είδος της συμμετοχής, ούτε η κατανομή της αμοιβής. Ενόψει των γενομένων δεκτών ανωτέρω (βλ. σκ. 8), ο αποκλεισμός της προσφεύγουσας με την ανωτέρω αιτιολογία είναι νόμιμος και σύμφωνος με την Διακήρυξη του προκείμενου διαγωνισμού, διότι τα μέλη της διαγωνιζόμενης ένωσης, κατά παράβαση του άρθρου 2.9.2.1 της Διακήρυξης, παρέλειψαν να δηλώσουν στα ΕΕΕΣ τους τα απαιτούμενα στοιχεία του είδους της συμμετοχής τους στην ένωση και της

μεταξύ τους κατανομή της αμοιβής. Η δε αναφορά στο ΕΕΕΣ ποσοστών συμμετοχής εκάστου μέλους στην ένωση, χωρίς καμία περαιτέρω πληροφορία ή επεξήγηση, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι πληροί τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, καθόσον αφενός από την απλή παράθεση των εν λόγω ποσοστών δεν μπορεί να συναχθεί η μεταξύ των μελών της ένωσης κατανομή της αμοιβής, η οποία, όπως προελέχθη, είναι μέγεθος διακριτό από την έκταση της συμμετοχής τους στην ένωση, και αφετέρου από τα ποσοστά δεν προκύπτει καμία πληροφορία ως προς το είδος της συμμετοχής εκάστου μέλους σε αναφορά με το αντικείμενο της σύμβασης. Οι ανωτέρω ελλείπουσες από τα ΕΕΕΣ πληροφορίες δεν μπορούσαν κατ' αρχήν να αντληθούν από έτερο στοιχείο του φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής της προσφεύγουσας ένωσης, δεδομένου ότι κατά ρητή απαίτηση της Διακήρυξη κατά το επίμαχο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας αυτές έπρεπε να παρασχεθούν μέσω του ΕΕΕΣ. Σε κάθε δε περίπτωση, εν προκειμένω οι εν λόγω πληροφορίες δεν προέκυπταν ούτε από το ιδιωτικό συμφωνητικό με ημερομηνία 15/3/2022 που συνυπέβαλε η διαγωνιζόμενη ένωση με τον φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής. Και τούτο, διότι στο εν λόγω συμφωνητικό αναφέρονται μεν τα ποσοστά συμμετοχής εκάστου μέλους στην ένωση (95% για την ... και 5% για την ...) με την προσθήκη της διατύπωσης ότι αυτά αφορούν το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης, αλλά, όπως βασίμως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή, από την ανωτέρω διατύπωση δεν προκύπτει ούτε η κατανομή της αμοιβής μεταξύ των μελών της ένωσης ούτε το είδος της συμμετοχής τους σε αυτήν με αναφορά στο αντικείμενο του έργου. Ειδικότερα, όπως προαναφέρθηκε, η κατανομή της αμοιβής μεταξύ των μελών της ένωσης δεν ταυτίζεται αναγκαίως με το αντικείμενο της σύμβασης που ανατίθεται σε καθένα από αυτά, προσδιοριζόμενο είτε κατά το τεχνικό του περιεχόμενο (φυσικό αντικείμενο) είτε κατά την αξία του (οικονομικό αντικείμενο). Εξάλλου, το είδος της συμμετοχής εκάστου μέλους της ένωσης σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης δεν προσδιορίζεται κατά τρόπο ρητό και μονοσήμαντο ούτε από τα ποσοστά συμμετοχής ούτε από τους λοιπούς όρους του συμφωνητικού. Και τούτο, διότι ο πίνακας κατανομής των εργασιών μεταξύ των μελών της ένωσης συνοδεύεται από την διατύπωση ότι η αναφορά σε αυτές είναι «ενδεικτική και όχι περιοριστική». Οι δε ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ότι η

εν λόγω διατύπωση είναι συνήθης και, σε κάθε περίπτωση, έχει την έννοια ότι «έκαστο μέλος θα αναλάβει τουλάχιστον τις αναφερόμενες εργασίες (δηλαδή τις αναφερόμενες ως ενδεικτικές), που καλύπτουν το σύνολο των εργασιών που καταγράφονται στην Διακήρυξη» δεν αναιρούν τα παραπάνω, ακριβώς διότι η παραδοχή της προσφεύγουσας ότι τα μέλη της ένωσης ενδεχομένως να συμμετέχουν και στην εκτέλεση αντικειμένων της σύμβασης, πέραν αυτών που δηλώνουν στο συμφωνητικό και τα οποία παραμένουν απροσδιόριστα, επιβεβαιώνει ότι από το επικαλούμενο από την προσφεύγουσα στοιχείο δεν προκύπτει το απαιτούμενο από την Διακήρυξη είδος της συμμετοχής των μελών στην διαγωνιζόμενη ένωση σε αναφορά με το αντικείμενο του έργου. Τέλος, αβασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι οι ανωτέρω πλημμέλειες ήταν ιάσιμες κατ' άρθρο 3.1.2 της Διακήρυξης και 102 ν. 4412/2016. Και τούτο, διότι κατ' αρχήν, όπως προαναφέρθηκε, οι ανωτέρω διατάξεις, όπως αυτές ερμηνεύθηκαν προσφάτως κατόπιν της τροποποίησης του άρθρου 102 ν. 4412/2016 με τις διατάξεις του άρθρου 42 ν. 4782/2022, δεν επιτρέπουν την κλήση του διαγωνιζόμενου προς παροχή πληροφοριών που δεν παρασχέθηκαν με το ΕΕΕΣ, παρά το γεγονός ότι η υποβολή τους επιβάλλεται από την Διακήρυξη (βλ. ανωτέρω σκέψη 8). Σε κάθε δε περίπτωση, η συμπλήρωση των ελλειπουσών δηλώσεων περί του είδους της συμμετοχής των μελών της και της κατανομής της αμοιβής μεταξύ τους, δεδομένου ότι τα στοιχεία αυτά δεν περιλαμβάνονται, όπως προαναφέρθηκε, ούτε στο ιδιωτικό συμφωνητικό που επικαλείται η προσφεύγουσα για την απόδειξή τους, θα προϋπέθετε συμπλήρωση της δήλωσης βούλησης των μελών της ένωσης, η οποία δεν εκφράστηκε με την απαιτούμενη από την Διακήρυξη πληρότητα στο ιδιωτικό συμφωνητικό της ένωσης. Όμως, η δήλωση βούλησης των μελών της ένωσης, η οποία ανάγεται στις μεταξύ τους συμφωνίες, αποτελεί στοιχείο που από τη φύση του δεν είναι αντικειμενικώς εξακριβώσιμο ότι ίσχυε κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, αλλά θα εκδηλωθεί για πρώτη φορά σε χρόνο μεταγενέστερο της συμμετοχής της προσφεύγουσας στον διαγωνισμό και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να συμπληρωθεί. Κατόπιν των ανωτέρω, ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

12. Επειδή, με τον **δεύτερο λόγο** της προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα βάλλει κατά της προσφοράς της παρεμβαίνουσας

προβάλλοντας ότι αυτή έγινε δεκτή, κατά παράβαση της αρχής της ισότητας, διότι, σε αντίθεση με την ίδια, η παρεμβαίνουσα εκλήθη να διευκρινίσει το ποσοστό του έργου που θα εκτελεστεί από τον τρίτο παρέχοντα δάνεια τεχνική και επαγγελματική ικανότητα οικονομικό φορέα με την επωνυμία Ο προκειμένος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος πρωτίστως ως αλυσιτελώς προβαλλόμενος, διότι η προσφεύγουσα δεν αποδίδει κάποια πλημμέλεια των δικαιολογητικών συμμετοχής της παρεμβαίνουσας, η οποία μη νομίμως αποκαταστάθηκε μετά την πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής δυνάμει του άρθρου 3.1.2. της Διακήρυξης. Σε κάθε δε περίπτωση, εν προκειμένω η παρεμβαίνουσα εκλήθη να διευκρινίσει το ορθό ποσοστό του έργου που θα εκτελέσει ο τρίτος οικονομικός φορέας στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται αυτή για την πλήρωση του κριτηρίου τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού η παρεμβαίνουσα δήλωσε με το ΕΕΕΣ της ότι στηρίζεται στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα της ..., η οποία και πρόκειται να εκτελέσει ποσοστό του έργου ανερχόμενο σε 0,53%. Επιπροσθέτως, η παρεμβαίνουσα προσκόμισε, ως όφειλε, ΕΕΕΣ της τρίτης δανειοπαρόχου, στο οποίο δηλώνεται από την ... ότι πρόκειται να εκτελέσει εργασίες του ίδιου ως άνω ποσοστού 0,53%. Εκ περισσού, καθόσον δεν απαιτείται να κατατίθεται με τον φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής, η παρεμβαίνουσα κατέθεσε και υπεύθυνη δήλωση του εκπροσώπου του ανωτέρω οικονομικού φορέα περί δέσμευσής του να εκτελέσει ποσοστό του έργου 0,25%. Η αναθέτουσα αρχή κάλεσε την παρεμβαίνουσα στις 21/7/2022 να διευκρινίσει το ποσοστό του υπεργολάβου, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται. Η παρεμβαίνουσα ανταποκρίθηκε στην ανωτέρω πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής αποστέλλοντας στις 26/7/2022 έγγραφο, με το οποίο διευκρίνισε ότι το ορθό ποσοστό είναι το αναφερόμενο στα δύο ΕΕΕΣ της ίδιας και του τρίτου οικονομικού φορέα, ήτοι 0,53%, και όχι το εκ παραδρομής αναφερθέν στην υπεύθυνη δήλωση του τρίτου. Σε κάθε περίπτωση, οι περί παραβίασης της αρχής της ισότητας ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι απορριπτέοι, διότι στην περίπτωση της παρεμβαίνουσας υφίσταντο κατ' αρχήν οι απαραίτητες πληροφορίες στα επί ποινή αποκλεισμού απαιτούμενα στοιχεία του φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής της, ήτοι τόσο στο ΕΕΕΣ της ίδιας όσο και στο ΕΕΕΣ της τρίτης δανειοπαρόχου, εκλήθη δε αυτή να

άρει την ασάφεια που δημιουργήθηκε από την συνυποβολή της προαναφερθείσας υπεύθυνης δήλωσης του τρίτου, και όχι να συμπληρώσει το πρώτον μετά την κλήση της αναθέτουσας αρχής ελλείπουσες πληροφορίες. Κατόπιν των ανωτέρω, ο προκείμενος λόγος αποκλεισμού είναι απορριπτέος.

13. Επειδή, με τον **τρίτο λόγο** της προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα βάλλει κατά της αποδοχής της παρεμβαίνουσας ισχυριζόμενη ότι αυτή έχει προσφέρει λιγότερους ανθρωπομήνες εκπαίδευσης από τους απαιτούμενους σύμφωνα με τη Διακήρυξη. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι στη μεν τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας φαίνεται ότι αυτή προσφέρει συνολικά ογδόντα (80) ανθρωπομήνες εκπαίδευσης, αλλά από τον πίνακα της ομάδας έργου και τον πίνακα οικονομικής προσφοράς χωρίς τιμές προκύπτει ότι ο προσφερόμενος ανθρωποχρόνος εκπαίδευσης ανέρχεται σε δεκαέξι (16) ανθρωπομήνες, υπολειπόμενος έτσι του απαιτούμενου από τη Διακήρυξη. Αμφότερες η αναθέτουσα αρχή και η παρεμβαίνουσα αντιτάσσουν στα ανωτέρω ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας υπερκαλύπτει τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, καθώς αυτή έχει προσφέρει περισσότερους ανθρωπομήνες εκπαίδευσης από τους απαιτούμενους, ήτοι ογδόντα (80) ανθρωπομήνες συνολικά έναντι των τριάντα έξι (36) απαιτούμενων. Ισχυρίζονται δε ότι, σύμφωνα με τα άρθρα 12.1.3, 12.1.4 και 12.1.5 του Παραρτήματος της Διακήρυξης, όπως αυτά διευκρινίστηκαν με το υπ' αριθ. πρωτ. 3725/04-03-2022 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής με θέμα *«Παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών και διευκρινίσεων επί των όρων της υπ' αρ. .../29-12-2021 Διακήρυξης του Ηλεκτρονικού Διεθνούς Ανοικτού Άνω των Ορίων Διαγωνισμού για την επιλογή αναδόχου για το έργο: '...', με κωδικό ΟΠΣ ... του Ε.Π '...'»*, το οποίο αναρτήθηκε στην αρχική σελίδα του διαγωνισμού στις 4/3/2022, οι απαιτούμενοι ανθρωπομήνες εκπαίδευσης αντιστοιχούν σε ανθρωποχρόνο εκπαιδευόμενων. Περαιτέρω, ισχυρίζονται η αναθέτουσα αρχή και η παρεμβαίνουσα ότι, ανάλογα με την οργάνωση της εκπαίδευσης εκ μέρους κάθε διαγωνιζόμενου, ο προσφερόμενος ανθρωποχρόνος εκπαίδευσης αντιστοιχεί σε διαφορετικό αριθμό ανθρωπομηνών απασχόλησης εκπαιδευτών. Ειδικότερα, κατά την παρεμβαίνουσα, με δεδομένο ότι οι απαιτήσεις της Διακήρυξης για ελάχιστο αριθμό παρεχόμενων

ανθρωπομηνών εκπαίδευσης ανά κατηγορία εργαζομένων αναφέρονται στο άθροισμα του ανθρωποχρόνου των εκπαιδευόμενων καταλείποντας στους διαγωνιζόμενους την ευχέρεια να τους κατανείμουν σε ομάδες μέγιστου αριθμού πέντε (5) εκπαιδευόμενων, οι παρεχόμενες από την ίδια υπηρεσίες εκπαίδευσης συνολικής διάρκειας ογδόντα (80) ανθρωπομηνών εκπαιδευόμενων ατόμων αντιστοιχούν σε δεκαέξι (16) ανθρωπομήνες απασχόλησης εκπαιδευτή, αφού έκαστος εκπαιδευτής που απασχολείται για έναν (1) ανθρωπομήνα εκπαιδεύοντας μία ομάδα πέντε (5) εκπαιδευόμενων παρέχει, σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης που αναφέρονται σε ανθρωποχρόνο εκπαιδευόμενων, υπηρεσίες εκπαίδευσης πέντε (5) ανθρωπομηνών. Κατά τους ισχυρισμούς της, στον πίνακα οικονομικής προσφοράς χωρίς τιμές, η παρεμβαίνουσα έχει αναγάγει τον προσφερόμενο ανθρωποχρόνο εκπαίδευσης (80 ανθρωπομήνες συνολικά) στους αντίστοιχους ανθρωπομήνες απασχόλησης των εκπαιδευτών, ήτοι 10,5 για εκπαίδευση κύριων χρηστών (52,5/5), 3,4 (17/5) ανθρωπομήνες εκπαίδευσης στις επισημειώσεις και 2,1 ανθρωπομήνες εκπαίδευσης των διαχειριστών (10,5/5). Από τους προπαρατεθέντες όρους των άρθρων 12.1.3, 12.1.4 και 12.1.5 της Διακήρυξης, προκύπτει ότι ο ανάδοχος της υπό ανάθεση σύμβασης καλείται να παράσχει, μεταξύ άλλων, και υπηρεσίες εκπαίδευσης των χρηστών του ΟΠΣ, και συγκεκριμένα τουλάχιστον είκοσι πέντε (25) ανθρωπομήνες εκπαίδευσης κύριων χρηστών, τουλάχιστον οκτώ (8) ανθρωπομήνες εκπαίδευσης στις οντολογίες και επισημειώσεις κειμένων και τουλάχιστον πέντε (5) ανθρωπομήνες εκπαίδευσης διαχειριστών. Κατόπιν υποβολής εκ μέρους της παρεμβαίνουσας διευκρινιστικού ερωτήματος σχετικά με τους ανωτέρω όρους της Διακήρυξης, η αναθέτουσα αρχή συμπεριέλαβε στο υπ' αριθ. πρωτ. 3725/04-03-2022 έγγραφο με θέμα «Παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών και διευκρινίσεων επί των όρων της υπ' αρ. .../29-12-2021 Διακήρυξης του Ηλεκτρονικού Διεθνούς Ανοικτού Άνω των Ορίων Διαγωνισμού για την επιλογή αναδόχου για το έργο: '...', με κωδικό ΟΠΣ ... του Ε.Π '...» διευκρίνιση με το εξής περιεχόμενο: *«Διευκρινίζεται ότι οι αναφερόμενοι ανθρωπομήνες στις παραγράφους εκπαίδευσης, "12.1.3 Εκπαίδευση Χρηστών", "12.1.4 Εκπαίδευση στις Οντολογίες & Επισημειώσεις", "12.1.5 Εκπαίδευση Διαχειριστών αφορούν στο άθροισμα του χρόνου εκπαίδευσης των εκπαιδευομένων κάθε κατηγορίας».*

Όπως βασίμως υποστηρίζουν η αναθέτουσα αρχή και η παρεμβαίνουσα, από τις προπαρατεθείσες διατάξεις της Διακήρυξης, οι οποίες διευκρινίστηκαν περαιτέρω με το ανωτέρω έγγραφο της αναθέτουσας αρχής, προκύπτει ότι ο ελάχιστος απαιτούμενος ανθρωποχρόνος εκπαίδευσης, ο οποίος ανέρχεται συνολικά σε τριάντα οκτώ (38) ανθρωπομήνες, αναφέρεται σε ανθρωποχρόνο εκπαιδευόμενων. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 12.1.3 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης η εκπαίδευση θα πραγματοποιηθεί σε ομάδες μέγιστου αριθμού πέντε (5) συμμετεχόντων. Έτσι, καταλείπεται στους διαγωνιζόμενους η ελευθερία να διαμορφώσουν το πρόγραμμα εκπαίδευσης υπό την προϋπόθεση ότι κάθε ομάδα εκπαιδευόμενων θα αποτελείται κατ' ανώτατο όριο από πέντε (5) εργαζόμενους του κυρίου του έργου και ότι το άθροισμα του χρόνου εκπαίδευσης των εκπαιδευόμενων θα ανέρχεται κατ' ελάχιστον σε είκοσι πέντε (25) ανθρωπομήνες για τους απλούς χρήστες, οκτώ (8) ανθρωπομήνες για όσους ασχοληθούν με την επισημείωση κειμένων και πέντε (5) ανθρωπομήνες για τους διαχειριστές. Στην προκείμενη περίπτωση, η παρεμβαίνουσα προσφέρει με την τεχνική προσφορά της πενήντα δύο και μισό (52,5) ανθρωπομήνες εκπαίδευσης κύριων χρηστών, δέκα επτά (17) ανθρωπομήνες εκπαίδευσης στην επισημείωση κειμένων και δέκα και μισό (10,5) ανθρωπομήνες εκπαίδευσης διαχειριστών. Ο εν λόγω ανθρωποχρόνος οργανώνεται, πάντα σύμφωνα με την τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας, σε ομάδες των πέντε (5) ατόμων και σε τετράωρα μαθήματα ανά ημέρα. Ο χρόνος αυτός αντιστοιχεί σε δεκαέξι (16) ανθρωπομήνες εκπαιδευτή, οι οποίοι είναι και αυτοί που αναφέρονται στους πίνακες οικονομικής προσφοράς χωρίς τιμές και έχουν κοστολογηθεί από την παρεμβαίνουσα. Με το περιεχόμενο αυτό, η προσφορά της παρεμβαίνουσας δεν υπολείπεται των απαιτήσεων της Διακήρυξης, όπως προβάλλεται με την προδικαστική προσφυγή, ούτε υφίσταται διάσταση μεταξύ του περιεχομένου της τεχνικής και αυτού της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, όπως προβάλλεται με το συμπληρωματικό υπόμνημα της προσφεύγουσας. Συνεπώς, από τον συνδυασμό του προγράμματος εκπαίδευσης της παρεμβαίνουσας, όπως αυτό αναλύεται στην ενότητα 3.3.1.6. Πρόγραμμα παροχής εκπαιδεύσεων του Κεφαλαίου 3 της τεχνικής προσφοράς της (σελ. 34 επ.), με την προβλεπόμενη στην Ενότητα 4.6.3 του Κεφαλαίου 4 απασχόληση των εκπαιδευτών της ομάδας έργου και τον πίνακα οικονομικής

προσφοράς χωρίς τιμές, προκύπτει η δέσμευση της παρεμβαίνουσας να παράσχει υπηρεσίες εκπαίδευσης συνολικής διάρκειας ογδόντα (80) ανθρωπομηνών εκπαιδευόμενων που αντιστοιχούν σε δεκαέξι (16) ανθρωπομήνες εκπαιδευτή πληρώνοντας τις απαιτήσεις των προπαρατεθέντων όρων της Διακήρυξης, όπως αυτοί διευκρινίστηκαν με το από 4/3/2022 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής. Κατόπιν των ανωτέρω, ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

14. Επειδή, με τον **τέταρτο λόγο** της προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα βάλλει κατά της αποδοχής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας ισχυριζόμενη κατ' αρχάς ότι από αυτήν δεν προκύπτει ο τρόπος με τον οποίο θα καλυφθεί η απαίτηση της Διακήρυξης να παρέχεται δυνατότητα ηλεκτρονικής υπογραφής εγγράφων από το σύνολο του προσωπικού του κυρίου του έργου, ήτοι τουλάχιστον οκτακόσιους πενήντα (850) χρήστες του ΟΠΣ Περαιτέρω, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι στον πίνακα οικονομικής προσφοράς χωρίς τιμές της παρεμβαίνουσας προσφέρεται μεν για την κάλυψη των απαιτήσεων των οικείων άρθρων 4.7 και 4.8 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης το λογισμικό ..., χωρίς, όμως, να προσφέρεται ο απαιτούμενος, πάντα κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, αριθμός των οκτακοσίων πενήντα (850) αδειών χρήσης, ώστε να καλυφθεί η σχετική απαίτηση της Διακήρυξης για ισάριθμους χρήστες ηλεκτρονικής υπογραφής. Η αναθέτουσα αρχή και η παρεμβαίνουσα αντιτάσσουν στα ανωτέρω ότι η τεχνική προσφορά της τελευταίας περιέχει αναλυτική περιγραφή του τρόπου κάλυψης των επίμαχων απαιτήσεων της Διακήρυξης, η οποία επιτυγχάνεται μέσω διαλειτουργικότητας του ΟΠΣ ... με το Κ-ΣΗΔΕ (Κεντρικό Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων) και με την χρήση της υπηρεσίας ..., η οποία παρέχει την δυνατότητα χρήσης από απροσδιόριστο αριθμό χρηστών. Σύμφωνα με τους προπαρατεθέντες όρους των άρθρων 4.7 και 4.8 της Διακήρυξης, απαιτείται στο πλαίσιο του έργου η παροχή της δυνατότητας ηλεκτρονικής υπογραφής εγγράφων από το σύνολο του προσωπικού του κυρίου του έργου, ήτοι τουλάχιστον 850 χρήστες του ΟΠΣ Περαιτέρω, το άρθρο 4.8 προβλέπει συναφώς την χρήση του Κεντρικού Συστήματος Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων (Κ-ΣΗΔΕ), καθώς επίσης και την απαίτηση διαλειτουργικότητας μεταξύ του ΟΠΣ ... με το Κ-ΣΗΔΕ. Συναφώς, κατόπιν του από 22/2/2022 ερωτήματος της

παρεμβαίνουσας, με το από 4/3/2022 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής διευκρινίστηκε, σχετικά με τις προβλέψεις του προπαρατεθέντος άρθρου 4.8. του Παραρτήματος Ι, ότι *«στα πλαίσια του Έργου προβλέπεται η χρήση του Κεντρικού Συστήματος Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων (Κ-ΣΗΔΕ) και απαιτείται από τον Ανάδοχο η διαλειτουργία του ΟΠΣ ... με το Κ-ΣΗΔΕ, όπως θα εξειδικευτεί στο πλαίσιο του Παραδοτέου Π.1.2. Μελέτη Εφαρμογής»*. Από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού προκύπτει ότι στην προσφορά της παρεμβαίνουσας περιέχονται: α) πίνακες συμμόρφωσης του Παραρτήματος ΙΙ της Διακήρυξης, στα πεδία των οποίων σχετικά με την πλήρωση των περί ηλεκτρονικών υπογραφών και σφραγίδων απαιτήσεων της Διακήρυξης η παρεμβαίνουσα έχει απαντήσει θετικά παραπέμποντας στο Κεφάλαιο 1 παρ. 1.2.8 της τεχνικής προσφοράς της (βλ. Ενότητα 5.4.10. Υποστήριξη Ψηφιακών Υπογραφών, σελ. 107 των πινάκων συμμόρφωσης), και β) η τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας, στο Κεφάλαιο 1 της οποίας (βλ. παρ. 1.2.8. Ενσωμάτωση Ψηφιακής Υπογραφής και σφραγίδας στα Έγγραφα, σελ. 85 επ.), κατόπιν παράθεσης των απαιτήσεων της Διακήρυξης, αυτή αναπτύσσει την προτεινόμενη από την ίδια τεχνική λύση για την κάλυψή τους μέσω κατάλληλης διαλειτουργικότητας του ΟΠΣ ... με το Κ-ΣΗΔΕ (Κεντρικό Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων) και με χρήση της βιβλιοθήκης ανοικτού κώδικα Digital Signature Services (DSS) για την δημιουργία και την επαλήθευση των ηλεκτρονικών υπογραφών, καθώς επίσης και της υπηρεσίας ... της εταιρείας ... για τις ηλεκτρονικές σφραγίδες. Αβασίμως, επομένως, υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι από την προσφορά της παρεμβαίνουσας δεν προκύπτει ο τρόπος κάλυψης των απαιτήσεων των άρθρων 4.7 και 4.8 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης (βλ. και την από 31/10/2022 έκθεση του Ειδικού Επιστήμονα της ΕΑΔΗΣΥ Γεράσιμου Ρηγάτου, σελ. 1-2). Περαιτέρω, αβασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι από τον πίνακα οικονομικής προσφοράς χωρίς τιμές της παρεμβαίνουσας δεν προκύπτει η προσφορά επαρκούς αριθμού αδειών χρήσης του προαναφερθέντος λογισμικού ... της εταιρείας ..., ώστε να δίνεται η δυνατότητα ψηφιακής υπογραφής από το σύνολο των χρηστών του ΟΠΣ ..., και τουλάχιστον από οκτακόσιους πενήντα (850) χρήστες, σύμφωνα με την οικεία απαίτηση του άρθρου 4.8 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης. Και τούτο, διότι η προτεινόμενη από την παρεμβαίνουσα τεχνική λύση με διαλειτουργικότητα του ΟΠΣ ... με το Κ-ΣΗΔΕ

είναι σύμφωνη με το άρθρο 4.8 της Διακήρυξης, όπως αυτό διευκρινίστηκε με το από 4/3/2022 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής, και εξασφαλίζει την δυνατότητα ηλεκτρονικής υπογραφής των εγγράφων που δημιουργούνται και διακινούνται μέσω του ΟΠΣ ... από το σύνολο των χρηστών του ΟΠΣ ..., η δε υπηρεσία ..., αποτελεί υπηρεσία ψηφιακής σφραγίδας που παρέχεται στον εκάστοτε Οργανισμό μη συναρτώμενη με το πλήθος των επιμέρους χρηστών και χωρίς περιορισμό ως προς αυτό, άρα καλύπτει το σύνολο των χρηστών του ΟΠΣ ... (βλ. και την από 31/10/2022 έκθεση του Ειδικού Επιστήμονα της ΕΑΔΗΣΥ Γεράσιμου Ρηγάτου, σελ. 1-2), απορριπτομένων των περί του αντιθέτου προβαλλόμενων με την προσφυγή και το υπόμνημα της προσφεύγουσας ισχυρισμών. Κατόπιν των ανωτέρω, ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

15. Επειδή, με τον **πέμπτο λόγο** της προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα βάλλει κατά της αποδοχής της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας ισχυριζόμενη ότι αυτή δεν πληροί τις τεχνικές προδιαγραφές υπ' αριθ. 4.1.6 και 4.1.7 του Παραρτήματος Ι για το έτοιμο λογισμικό ..., 4.2.19 για το EMAIL SERVER και 4.4.5 για το ..., σύμφωνα με τις οποίες απαιτείται επίσημη υπηρεσία υποστήριξης του κατασκευαστή που θα εξασφαλίζει την παροχή στον φορέα όλων των νέων εκδόσεων (updates/upgrades/new versions) του προσφερόμενου λογισμικού λειτουργικού συστήματος από την οριστική παραλαβή και μέχρι και το τέλος της περιόδου συντήρησης για την κάλυψη της πλήρους λειτουργικότητας της προσφερόμενης λύσης. Η αναθέτουσα αρχή προβάλλει κατ' αρχάς ότι οι ανωτέρω απαιτήσεις της Διακήρυξης καλύπτονται κατ' αρχάς από την δέσμευση της παρεμβαίνουσας να παράσχει τις δωρεάν υπηρεσίες περιόδου συντήρησης του άρθρου 14 της Διακήρυξης και, περαιτέρω, ότι η παρεμβαίνουσα έχει προσφέρει την απαιτούμενη επίσημη υπηρεσία του κατασκευαστή των ανωτέρω έτοιμων λογισμικών. Τέλος, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι, προκειμένου να πληρούνται οι ανωτέρω απαιτήσεις της Διακήρυξης, πρέπει η διάρκεια ισχύος των προσφερόμενων αδειών έτοιμου λογισμικού να ανέρχεται σε πενήντα πέντε (55) μήνες δεν ανταποκρίνεται στις προβλέψεις της Διακήρυξης, η οποία προβλέπει μεν προθεσμίες και διάρκεια των φάσεων εκτέλεσης του έργου, αλλά δεν αποκλείεται αυτές να παραταθούν, με αποτέλεσμα να

απαιτείται μεγαλύτερη διάρκεια των υπηρεσιών υποστήριξης του έτοιμου λογισμικού από αυτήν που υπολογίζει η προσφεύγουσα. Η παρεμβαίνουσα αντιτάσσει στους ανωτέρω ισχυρισμούς της προσφεύγουσας ότι, σύμφωνα με την τεχνική προσφορά της, η ίδια προτίθεται να παράσχει την επίσημη υπηρεσία υποστήριξης ... του κατασκευαστή του έτοιμου λογισμικού ..., η οποία παρέχεται είτε με την αγορά των αντίστοιχων αδειών λογισμικού είτε με την ανανέωσή τους που θα πραγματοποιηθεί μετά την πάροδο της αρχικής τριετίας, κατά τον χρόνο της δωρεάν περιόδου εγγύησης. Όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού, η παρεμβαίνουσα έχει υποβάλει συμπληρωμένους τους πίνακες συμμόρφωσης του Παραρτήματος II της Διακήρυξης, στους οποίους έχει απαντήσει θετικά ως προς την πλήρωση προδιαγραφών υπ' αριθ. 4.1.6 και 4.1.7 του Παραρτήματος I για το λογισμικό ..., 4.2.19 για το EMAIL SERVER και 4.4.5 για το Έχει δε παραπέμψει η παρεμβαίνουσα αντίστοιχα στο Κεφάλαιο 1 παρ. 1.4.2.1, στα Παραρτήματα Π.2.2.24 – ... και Π.2.2.21 – ... της τεχνικής προσφοράς της, καθώς επίσης και στον πίνακα οικονομικής προσφοράς χωρίς τιμές, όπου αναφέρεται η κάλυψη της απαίτησης της Διακήρυξης για επίσημη υπηρεσία υποστήριξης του έτοιμου λογισμικού με την προσφορά του προϊόντος Από τα ανωτέρω στοιχεία της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας προκύπτει ότι αυτή έχει προσφέρει, ως όφειλε βάσει των προαναφερθέντων όρων της Διακήρυξης, την επίσημη υπηρεσία υποστήριξης του προσφερόμενου έτοιμου λογισμικού της ... από την ίδια την κατασκευάστρια εταιρεία (...). Περαιτέρω, όσον αφορά το ζήτημα της διάρκειας της εν λόγω επίσημης υπηρεσίας υποστήριξης του έτοιμου λογισμικού, από τον ιστότοπο της κατασκευάστριας εταιρείας (<https://www...>) προκύπτει, όπως βασίμως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, ότι η προμήθεια της υπηρεσίας υποστήριξης μπορεί να γίνει είτε με την αρχική προμήθεια του προϊόντος είτε τη χρονική στιγμή της λήξης της προηγούμενης περιόδου υποστήριξης («SA must be acquired at the time of acquiring the License or upon renewal of an existing SA term»). Εξάλλου, από την Διακήρυξη απαιτούνται και με την τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας (Κεφάλαιο 3 παρ. 3.5.1.) προσφέρονται τόσο δωρεάν περίοδος εγγύησης όσο και περίοδος συντήρησης, κατόπιν ενεργοποίησης του δικαιώματος προαίρεσης με μονομερή δήλωση της αναθέτουσας αρχής, κατά τις οποίες προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η υποστήριξη της λειτουργίας και

η εγκατάσταση νέων εκδόσεων του παρασχεθέντος έτοιμου λογισμικού. Συνεπώς, από τον συνδυασμό αφενός της προσφοράς από την παρεμβαίνουσα της επίσημης υπηρεσίας υποστήριξης της ... για το έτοιμο λογισμικό της και αφετέρου του ότι η εγκατάσταση νέων εκδόσεων συμπεριλαμβάνεται στις υποχρεωτικές υπηρεσίες του χρόνου εγγύησης και συντήρησης, για την παροχή των οποίων δεσμεύεται η παρεμβαίνουσα, προκύπτει ότι πληρούνται οι απαιτήσεις να προσφερθεί επίσημη υπηρεσία υποστήριξης του κατασκευαστή του έτοιμου λογισμικού που θα εξασφαλίζει την παροχή όλων των νέων εκδόσεων μέχρι και το τέλος της περιόδου συντήρησης (βλ. και την από 31/10/2022 έκθεση του Ειδικού Επιστήμονα της ΕΑΔΣΥ Γεράσιμου Ρηγάτου, σελ. 3-6). Κατόπιν των ανωτέρω, ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

16. Επειδή, με τον **έκτο λόγο** της προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα βάλλει κατά της αποδοχής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας προβάλλοντας ότι αυτή δεν πληροί την απαίτηση του άρθρου 14 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης για παροχή δωρεάν υπηρεσιών εγγύησης για τουλάχιστον δύο έτη από την οριστική παραλαβή του έργου όσον αφορά συγκεκριμένα τις υπηρεσίες υποστήριξης των δύο έτοιμων λογισμικών ... και Ειδικότερα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, κατά την έννοια του ανωτέρω όρου της Διακήρυξης, απαιτείται να προσφερθούν άδειες λογισμικού διάρκειας πενήντα πέντε (55) μηνών, ώστε να καλύπτουν τον χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης από την παράδοση του λογισμικού μέχρι και την οριστική παραλαβή (31 μήνες) και την περίοδο εγγύησης (24 μήνες). Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η προσφορά της παρεμβαίνουσας δεν πληροί την ανωτέρω απαίτηση της Διακήρυξης, διότι από τον πίνακα οικονομικής προσφοράς χωρίς τιμές που περιλαμβάνεται στην τεχνική προσφορά της προκύπτει ότι αυτή προτίθεται να προσφέρει το έτοιμο λογισμικό ... με διάρκεια εγγύησης/υποστήριξης τριών (3) ετών και το έτοιμο λογισμικό ..., για το οποίο δεν προκύπτει η διάρκεια υποστήριξης. Ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος, διότι εδράζεται στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι ο περί παροχής δωρεάν περιόδου εγγύησης όρος του άρθρου 14 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης απαιτεί την προσφορά αδειών έτοιμου λογισμικού διάρκειας πενήντα πέντε (55) μηνών. Ο ανωτέρω παρατιθέμενος όρος της Διακήρυξης

απαιτεί την παροχή διετούς διάρκειας εγγύησης λειτουργίας του ΟΠΣ ..., κατά την οποία ο ανάδοχος θα είναι, μεταξύ άλλων, υποχρεωμένος να παράσχει πάντα δωρεάν τις νέες εκδόσεις/αναβαθμίσεις του παραδοθέντος και εγκατασταθέντος έτοιμου λογισμικού. Όπως, επομένως, βασίμως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή, από την Διακήρυξη δεν προκύπτει απαίτηση προμήθειας αδειών του έτοιμου λογισμικού με εξ υπαρχής διάρκεια υποστήριξης από τον κατασκευαστή πενήντα πέντε (55) μηνών. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού, στην προσφορά της παρεμβαίνουσας περιέχονται: α) πίνακες συμμόρφωσης του Παραρτήματος II της Διακήρυξης, στο πεδίο των οποίων σχετικά με την πλήρωση των απαιτήσεων του άρθρου 14 του Παραρτήματος I σχετικά με την περίοδο εγγύησης και συντήρησης η παρεμβαίνουσα έχει απαντήσει θετικά και έχει παραπέμψει στο Κεφάλαιο 3 παρ. 3.5.1 της τεχνικής προσφοράς της και β) η τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας, στην ενότητα 3.5.1 του Κεφαλαίου 3 της οποίας, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: *«Η Εταιρεία μας είναι υποχρεωμένη και θα παρέχει δωρεάν υπηρεσίες Εγγύησης για τουλάχιστον δύο (2) έτη από την Οριστική Παραλαβή του Έργου. [...] Οι υπηρεσίες της Περιόδου Εγγύησης αφορούν στο σύνολο του Έργου, καλύπτουν το σύνολο των προϊόντων και υπηρεσιών, παρέχονται σε περιβάλλον Εγγυημένου Επιπέδου Υπηρεσιών (βλ. Τήρηση Εγγυημένου Επιπέδου Υπηρεσιών – Ρήτρες (§3.5.2) και είναι αυτές που περιγράφονται στο Υπηρεσίες Περιόδου Συντήρησης, αλλά παρέχονται δωρεάν»*. Επιπροσθέτως, στο ίδιο σημείο της τεχνικής προσφοράς της η παρεμβαίνουσα αναφέρει ότι κατά την περίοδο εγγύησης θα υποστηρίζει την καλή λειτουργία του έτοιμου λογισμικού, θα εγκαθιστά τις νέες εκδόσεις και θα προσκομίζει τυχόν επικαιροποιημένα εγχειρίδια των κατασκευαστών του λογισμικού. Δεδομένου δε ότι, σύμφωνα με το προπαρατεθέν άρθρο 14 του Παραρτήματος I της Διακήρυξης, οι υπηρεσίες της περιόδου εγγύησης παρέχονται δωρεάν, δεν απαιτείται οποιαδήποτε σχετική αναφορά στους πίνακες οικονομικής προσφοράς, όπως αβασίμως υπολαμβάνει η προσφεύγουσα. Από τα ανωτέρω προκύπτει η πλήρωση της επίμαχης απαίτησης της Διακήρυξης από την τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου προβαλλόμενων με την προσφυγή και το υπόμνημα ισχυρισμών της

προσφεύγουσας. Ως εκ τούτου, ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

17. Επειδή, με τον **έβδομο λόγο** της προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα βάλλει κατά της αποδοχής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας προβάλλοντας ότι αυτή δεν πληροί την απαίτηση της Διακήρυξης να παρέχονται μηχανισμοί υψηλής διαθεσιμότητας του εξυπηρετητή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (email server), διότι η προτεινόμενη από την παρεμβαίνουσα τεχνική λύση προϋποθέτει την αδειοδότηση περισσότερων από έναν εξυπηρετητών, χωρίς, ωστόσο, η προσφερόμενη από την παρεμβαίνουσα άδεια του λογισμικού ... να καλύπτει την εγκατάστασή του και σε δεύτερο εξυπηρετητή. Σύμφωνα με την τεχνική προδιαγραφή υπό α/α 15 της Ενότητας 4.2 του Παραρτήματος II της Διακήρυξης απαιτείται να παρασχεθούν και να αναφερθούν στην τεχνική προσφορά μηχανισμοί υψηλής διαθεσιμότητας του email server, καθώς επίσης και να συμπεριλαμβάνονται δυνατότητες clustering ή/και replication για την διασφάλιση της υψηλής διαθεσιμότητας των δεδομένων (mailboxes). Όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού, η παρεμβαίνουσα απάντησε θετικά στο οικείο πεδίο του πίνακα συμμόρφωσης περί πλήρωσης της απαίτησης υψηλής διαθεσιμότητας του email server (βλ. Ενότητα 5.4.2. των πινάκων συμμόρφωσης, α/α 15, σελ. 63) επεξηγώντας περαιτέρω ότι «ο Exchange Server υποστηρίζει εγγενώς υψηλή διαθεσιμότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών κάνοντας χρήση της κλιμακωτής παράταξης (incremental deployment) ρόλων – διακομιστών γραμματοκιβωτίου αναπτύσσοντας “Database availability groups (DAG). Όταν ένας διακομιστής γραμματοκιβωτίου προστίθεται σε ένα DAG, συνεργάζεται με τους άλλους διακομιστές εντός DAG για την παροχή αυτόματης αποκατάστασης σε περιπτώσεις αποτυχίας βάσης δεδομένων, ολόκληρου διακομιστή και προβλημάτων δικτύου» και παραπέμποντας σχετικά στο παράρτημα Π.2.2.13 της προσφοράς της, ήτοι στο αρχείο «T_Π.2.2.13_...». Στο εν λόγω αρχείο περιέχονται αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του παρεχόμενου από την παρεμβαίνουσα λογισμικού ..., και πιο συγκεκριμένα σχετικά με τους τρόπους εξασφάλισης υψηλής διαθεσιμότητας του προσφερόμενου εξυπηρετητή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email server). Από τα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας προκύπτει, όπως

βασίμως υποστηρίζουν η αναθέτουσα αρχή και η ίδια, ότι το προσφερόμενο από αυτή λογισμικό ... επιτρέπει την δυνατότητα εγκατάστασης του λογισμικού σε δεύτερο εξυπηρετητή (βλ. την από 31/2022 έκθεση του Ειδικού Επιστήμονα της ΕΑΔΗΣΥ Γεράσιμου Ρηγάτου). Το γεγονός αυτό συνομολογεί και η προσφεύγουσα στο συμπληρωματικό υπόμνημά της (σελ. 15), προβάλλοντας περαιτέρω ότι ο δεύτερος εξυπηρετητής δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί παρά μόνο για λειτουργίες back-up και διαθεσιμότητας των δεδομένων σε περίπτωση ανάκτησης από καταστροφή. Δεδομένου, όμως, ότι με την προσφυγή η προσφεύγουσα περιορίστηκε στην προβολή του ισχυρισμού ότι η προαναφερθείσα τεχνική προδιαγραφή της Διακήρυξης δεν πληρούται από την τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας λόγω του ότι η μία προσφερόμενη από την τελευταία άδεια του λογισμικού ... δεν επιτρέπει την απαιτούμενη εγκατάστασή του και σε δεύτερο εξυπηρετητή, χωρίς ουδόλως να αμφισβητήσει την πλήρωση κατά τα λοιπά της επίμαχης τεχνικής προδιαγραφής από τον παρεχόμενο από την παρεμβαίνουσα email server, οι κατά τα άνω προβληθέντες το πρώτον με το συμπληρωματικό υπόμνημα της προσφεύγουσας ισχυρισμοί είναι πρωτίστως απορριπτέοι ως απαράδεκτοι. Σε κάθε περίπτωση, οι εν λόγω ισχυρισμοί είναι απορριπτέοι και ως αβάσιμοι, διότι άδεια του λογισμικού ... που προσφέρει η παρεμβαίνουσα, σε συνδυασμό με τις επίσης προσφερόμενες παροχές της υπηρεσίας ..., και συγκεκριμένα τις παροχές Server-Disaster Recovery rights και Fail-over Rights, όπως αυτές εξειδικεύονται στο τεχνικό φυλλάδιο του ανωτέρω προϊόντος, επιτρέπουν την επιπρόσθετη εγκατάσταση του λογισμικού σε δεύτερο εξυπηρετητή για λόγους υψηλής διαθεσιμότητας, καλύπτοντας έτσι πλήρως τις απαιτήσεις της διακήρυξης (βλ. την από 31/10/2022 έκθεση του Ειδικού Επιστήμονα της ΕΑΔΗΣΥ Γεράσιμου Ρηγάτου, σελ. 6-8). Κατόπιν των ανωτέρω, και ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

18. Επειδή, η εισήγηση γίνεται δεκτή στο σύνολό της.

19. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη προδικαστική πρέπει να απορριφθεί, η πρώτη παρέμβαση να απορριφθεί λόγω απαραδέκτου, η δεύτερη παρέμβαση να γίνει δεκτή και, τέλος, να οριστεί η κατάπτωση του καταβληθέντος από την προσφεύγουσα παραβόλου.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση του

Δέχεται την παρέμβαση του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», και εκπροσωπείται νόμιμα

Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 4 Νοεμβρίου 2022 και εκδόθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2022, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ
Α/Α ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ**